

34.3.2

12b (משנה ג) → 13b (כל היכא דיתב רב לא סגי ליה בלא הוראה)

1. **יין ושכר** אל תשת אתה ובגיד אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדדתיכם: ויקרא י, ט
 2. **מיין ושכר**: יזיר חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה וכל משרת ענבים לא ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל: במדבר ו, ג
 3. ולהבדיל בין הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הטהור: ויקרא י, י
 4. ולהורת את בני ישראל את כל החקים אשר דבר ה' אליהם ביד משה: ויקרא י, יא

- I **ג** משנה: time-lapse for contiguity in eating
- a **מ"מ**: as if he is eating toasted kernels (clarification below)
- b **חכמים**: as long as it doesn't take more than **כא"פ** (כדי אכילת פרס) from beginning to end
- i **Question**: is **מ"מ** more stringent (i.e. if he kept eating, even if it took all day – חייב – חיוב)?
- 1 **Or**: is he lenient (must not interrupt to be **חייב**, even if entire ingestion is **כא"פ**)?
- 2 **Answer**: from language of חכמים' response – "עד..."; he is more stringent and they added demand of **עד** (=לקולא)
- c **Application**: if he ate food or drink that are **טמאין** or drank wine – any of which he ingested **כשיעור** within **כא"פ** – חיוב
- d **מ"מ**: in re: wine; if he didn't drink in one gulp or added any water to wine – פטור
- II **ינאי** report in שמואל's name: if he ate **חלב** or **נבלה**, only liable if he eats **כא"פ** בזית בתוך **כא"פ**
- a **but**: in re: טומאה (e.g. שקצים ורמשים) – even all day "בכדי אכילת פרס" (?)
- i **explanation** (**מ"פ**): even if it takes him all day to ingest טומאה (**פרס** ½), if he ate **כא"פ** בזית בכא"פ
- ii **challenge**: **מ"פ** – פרס ½ if he eats טמא (if טמאים) to make body טמא – **ברייתא**: all foods are מצטרף
- 1 **and**: they did not permit טבילה after ½ שיעור (as interruption or "טבילה-in-advance")
- 2 **but**: they did allow an עוברה to eat (on יוה"כ) less than שיעור due to סכנה
- (a) **meaning**: even if she eats a lot (over time)
- 3 **and**: they allowed a woman who is טמאה מת to nurse her child – and he is טהור
- (a) **question**: how is he טהור? he should have become טמא from milk
- (i) **cannot say**: חלב isn't לטומאה – it is on the drop that's on the nipple
- (ii) **answer1** (**מ"ג**): if he took a direct drink (and no drop left on nipple)
1. **challenges** (**מ"ב**): we see it doesn't happen; **and** milk is considered מעיין (no הכשר needed)
- a. **per**: חלב – מכשירין ו:ח – חלב אשה – מטמא (חלב בהמה) if לרצון or even if לרצון
- i. **assumption**: חלב אשה means לרצון
- b. **challenge**: חלב cannot be מעיין, **per** חל"מ: כלים ח"א: – where rule that חלב אשה is מכשיר
- c. **and**: commenting on the lack of הכשר, ר' יוחנן opined that the drop of milk on nipple is מכשיר
- d. **and**: חלב must agree with ר' יוחנן (that חלב is not a מעיין → needs הכשר), **per** list of זב-liquids:
- i. **list**: excrements are טהור; tears, blood and milk have משקין; spit, urine and זוב have (מי רגלים and רוק, מי רגלים מעיין, unlike חלב → טומאה חמורה)
- e. **note**: we must interpret חלב as "apathetic"; but if he rejects it – not מטמא
- (iii) **answer2** (**מ"ב**): ספק ספיקא – perhaps he ingested טומאה **כשיעור**; even if so, perhaps it took longer than **כא"פ**
- III Analysis of end of משנה – **מ"א**'s dissent regarding יין
- a **יין ושכר** v. 1 **ברייתא**
- i **שכר** – must be enough (רביעית) and aged enough (more than 40 days) to be משכר (infers שכר::שכר from נזיר – v. 2)
- 1 **But**: "יין" is there to add לאו if it is less than רביעית or less than 40 days old
- ii **שכר** – extends to other inebriating drinks (doesn't infer שכר::שכר from נזיר)
- 1 **But**: "יין" is there to limit חיוב מיתה to wine (other drinks – באזהרה)
- iii **שכר** – wine (only) must be imbibed in drunken manner (without a pause, without diluting water) for חיוב
- iv **Attribution**: **ברייתא** which charges one who enters מקדש drunk on fig-liquor with מכות – must be יהודה ר'
- v **Final ruling**: הלכה follows ר' אלעזר
- 1 **Story**: ר' wouldn't issue ruling on טוב יום as he had had wine; in spite of diluting it (per vv. 3-4)
- (a) **Reason**: he understood that **מ"א**'s exclusion of diluted wine is only if base wine is רביעית – he'd had more
- IV Tangent: range of prohibited studies/teaching while inebriated (vv. 3-4); includes any judgment or מדרשות; משנה not included
- a **יהודה** also permitted, **per** תלמוד (we don't rule based on discussion)
- b **ברייתא**: permits ruling that שרץ is טמא and frog isn't – not only **per** ריב"י, even רבנן, as this is explicit in שבכתב תורה
- i ר' יוסי בר יהודה follows הלכה
- 1 **Challenge**: רב wouldn't teach on טוב יום – even תלמוד
- 2 **Answer**: רב couldn't teach without issuing rulings